

شاپا: ۲۵۸۸-۷۱۶۵

بهرینما

فصلنامه تخصصی زبان و ادبیات فارسی
شماره دوم، تابستان ۱۳۹۷

ویژه نامه شهریار مندنی پور

با آثاری از:

ارش اذرپناه
اطلس اثنی عشری
احمد اکبر پور
رضا بلوکی
رضا پرهیزگار
نیما تقوی
فرشته توانگر
مرتضی جعفری
کیهان خانجانی
علی خدایی
حسین رسول زاده
غلامرضا رضایی
پژمان رنجبر
اسپه رییسی
زهره زنهاری
نایب شیرازی
فرزانه طاهری
بهناز علیپور گسگری
محمد کشاورز
کورش کمالی سروستانی
مرحبیه کمالی سروستانی
شهریار مندنی پور
حسن میرعابدینی
حمید نشاط
فرح نیازکار
سارا هلاله

فهرست

کتابخانه ملی ایران

که یکی هست و هیچ نیست جز او

۱- جهان پهلوان بابک

۲- شاه پهلوان

۳- رساله تالیفها و زاینده مصنفان مختلفه

۴- ۷۷۷۱ کتابخانه دوره قاجار

۵- ۸۸۸۷-۸۹۹۷ شماره

۶- شرح دوره دستخطهای دولت کوروش کبکی

۷- بازگشت حسن میر قاسمی

۸- شرح کتابخانه دوره قاجار

۹- شرح کتابخانه دوره قاجار

۱۰- شرح کتابخانه دوره قاجار

۱۱- شرح کتابخانه دوره قاجار

۱۲- شرح کتابخانه دوره قاجار

۱۳- شرح کتابخانه دوره قاجار

۱۴- شرح کتابخانه دوره قاجار

۱۵- شرح کتابخانه دوره قاجار

۱۶- شرح کتابخانه دوره قاجار

۱۷- شرح کتابخانه دوره قاجار

۱۸- شرح کتابخانه دوره قاجار

۱۹- شرح کتابخانه دوره قاجار

۲۰- شرح کتابخانه دوره قاجار

در گفتگو با

۲۱- شرح کتابخانه دوره قاجار

۲۲- شرح کتابخانه دوره قاجار

بهینامه

فصلنامه تخصصی زبان و ادبیات فارسی

شماره دوم؛ تابستان ۱۳۹۷

شاپا: ۲۵۸۸-۷۱۶۵

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: فرح نیازکار
سردبیران تحریریه: فرح نیازکار، کوروش کمالی سروستانی

مدیر هنری: نایب شیرازی
طراح و گرافیکست: نیکو یکه‌باش
مدیر اجرایی: سارا هلاله
حروف‌چین: سمیرا چناری
تصویرگران: مجید اسلمی، سمانه صمیمی، هانیه میرزایی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: واصف

صندوق پستی: شیراز؛ ۶۹۶-۷۱۳۶۵

تلفن: ۰۹۳۷۸۶۷۱۹۴۴

فاکس: ۰۷۸ ۳۶۲۷۸ (۰۷۱)

Email: behinnameh@gmail.com

Instagram: www.instagram.com/behinnameh

درآمد

- ۶ سرمقاله: راویان روایت
۸ گاه شمار شهریار مندنی پور

به روایت شهریار

- ۲۸ جهان معنایی داستان به روایت شهریار مندنی پور
۳۶ ماه پیشانی
۴۶ رویین تنی

بازتاب

- ۵۰ شهریار و زیست معنایی روایات: کوروش کمالی سروستانی
۵۳ زلزله جنگ: حسن میرعابدینی
۵۹ از یادهای دیروز: علی خدایی
۶۱ حال و قال راویان و قاریان: کیهان خانجانی
۷۱ یادداشت...: فرزانه طاهری
۷۴ طرح داستانی ماه پیشانی، رمان تازه شهریار مندنی پور: دکتر رضا پرهیزگار
۷۸ نگاهی به جهان داستانی داستان های کوتاه شهریار مندنی پور: آرش آذریناه
۸۵ کودکانه های شهریار: احمد اکبرپور
۹۱ زیست بر جان زبان، تحلیلی بر داستان «نظریه پنجشنبه»: نایب شیرازی
۱۰۱ هفت زن، هفت داستان: سارا هلاله
۱۱۱ فرهنگ و صدا و نشانه: حمید نشاط
۱۱۵ مرثیه دل و دلدادگی به روایت بنفشه ها در شرق: پژمان رنجبر
۱۲۰ رمان، هستی، پرسش: حسین رسول زاده
۱۲۸ سایه بلاگردان بر داستان های «مومیا و عسل»، به بهانه چاپ مجدد مجموعه داستان «مومیا و عسل»: نیها تقوی
۱۳۴ وجوه شخصیت در داستان های شهریار مندنی پور: مرضیه کمالی سروستانی
۱۳۸ شهریار و الگوهای روایتی: دکتر مرتضی جعفری
۱۴۳ شهریار و ارواح شهرزاد: دکتر اطلس اثنی عشری
۱۵۰ شهریار در هزار و یک سال: دکتر فرح نیازکار

در گفتگو با...

- ۱۵۴ سبک و سیاق مندنی پور: غلامرضا رضایی
۱۵۹ شهریار؛ دغدغه های زبانی و سطوح پیشا زبانی در روایت های سیال ذهن: بهناز علیپور گسگری

در نشست با...

۱۶۸ از کلمه تا روایت: در نشست با محمد کشاورز و فرشته توانگر

به روایت کتاب

- ۱۸۲ سایه های غار
- ۱۸۴ هشتمین روز زمین
- ۱۸۵ مومیا و عسل: رضا بلوکی
- ۱۸۶ ماه نیمروز: آسیه ریسی
- ۱۸۷ راز
- ۱۸۸ دل دلدادگی
- ۱۸۹ شرق بنفشه: زهره زنهاری
- ۱۹۰ آبی ماورای بحار
- ۱۹۱ هزار و یک سال به روایت شهریار مندنی پور
- ۱۹۲ کتاب ارواح شهرزاد
- ۱۹۳ سانسور یک داستان عاشقانه ایرانی
- ۱۹۴ ماه پیشانی

به روایت تصویر

۱۹۶

در نشست با...
 ۱۹۶
 ۱۹۷

راویانِ روایت

خطوط درهم تنیده در تار و پود اوراق، روایتگر حکایتی می‌شوند که جهان زیستی حکایتگر را معنا می‌کنند؛ قلمرو واژگان، امواج خیال، طپش نبض اندیشه با گره خوردگی در بافت زبانی خاص، به صف می‌نشینند تا پیام‌آور رنج و تعب، تردید و ناباوری و همه شادمانگی‌هایی باشند که نسل بشر از هبوط تا بازگشت، آن را به تجربه می‌نشیند؛

گاه به گذشته‌ها نقبی می‌زند و گاه به آینده‌ای موهوم چنگ در می‌اندازد؛ هر چه هست اما، مکنوناتی است که از سویدای دل و جانش به جهان بیرون، برون جهیده و رها از اندیشه‌هایی مات و جهانی گرفتار تردید، به وسعتی بیکران و نامتناهی ورود می‌کند تا گنگی سکوت را درهم شکند؛ گاه در آرامشی نفس‌گیر و گاه در شتابی برق‌آسا!

راویان این حکایات با نوعی تأمل پایدار بر مفهوم زمان، حادثه و رخداد‌های جاری و با خلق قهرمانانی که با واسطه حضورشان، ناممکن‌ها، ممکن می‌شوند، جسارت، دلدادگی، اضطراب و امید را در آثار خویش به تصویر می‌کشند و در تلاطم ادراک و دریافت معنا، مخاطبان خویش را به دوباره اندیشیدن بر مفهوم وجود و رسالت هستی برمی‌انگیزند.

گوی قلم می‌زنند تا روایتگر آمال‌هایی باشند که اگرچه "در عالم خاکی نمی‌آید به دست"، اما رهیافتی باشد بر آغازی انکارناپذیر!

در فراز و فرودهای روایاتشان تنفسی جسور موج می‌زند؛ گاه در قالبی نمادگرایانه و گاه در بطن رئالیسمی بی‌نقص از عشقی متراکم و نفرتی جان‌فرسا؛ که یادآور کوبه‌های سمفونی حضور آدمی است بر غریب‌آباد هستی با همه تک‌افتادگی‌ها و متروک‌ماندگی‌هایش!

سیلان روح‌هایی که در گم‌بودگی خویش، کورسویی می‌جویند ره یافته به روشنایی که افق حقیقت را بر آنان هویدا نماید!

در بطن این رخداد‌های نفس‌گیر، گاه چو نان مسافران جامانده از ایستگاه، در پی حوادث روایت‌ها می‌دویم تا کوبه خویش را در ازدحام رویداده بر بساط هستی؛ در جهانی تهی مانده از دوستی، بازیابیم!

در عمق ذهن‌گرایی روایاتشان غرق می‌شویم تا تحمیل شدگی تنهایی تاریخی‌مان را التیام بخشیم؛ رها و آزاد؛ بی هیچ واهمه‌ای از هجمه قضاوت‌های زمین و زمان!

تراژدی حضور خود را در این عالم، انگار، در تار و پود این روایت‌ها معنا می‌کنیم و با خوانش هر باره روایتی دیگر، حکایتی و داستانی دیگر، سایه فتح پاره‌ای دیگر از واقعیت‌های مکتوم را بر شانه‌های خود احساس می‌کنیم؛

مرثیه‌خوان می‌شویم و یا سرخوشانه، به فردایی موهوم چشم می‌دوزیم. همگام با روایان تاریخ، عشق، مرگ، هستی و آرزومندی؛ به جهانی پا می‌گذاریم که زیستی معنادار را برایمان رقم می‌زنند.

پرداختن ویژه به شهریار مندنی‌پور در این شماره، ما را به پنهان‌های دیگر بار شد تا همگام با او و اندیشه‌اش، نبض هستی را از دریچه چشمان او به تأمل بنشینیم؛ نویسندگانی متعهد که شکوه و شرف زیستن را در تعهد محض بدانچه خلق می‌کند، می‌پندارد!

سردبیر، تابستان ۹۷

گاه‌شمار شهریار مندنی‌پور

زادروز: ۲۶ بهمن‌ماه سال ۱۳۳۵

زادگاه: شیراز، ایران

تحصیلات: کارشناسی علوم سیاسی، دانشگاه تهران، ۱۳۵۸

سوابق علمی، فرهنگی و اجرایی

■ ایران:

• سردبیر گاهنامه ادبی عصر پنج‌شنبه شیراز (از مهرماه ۱۳۷۷ هفته‌نامه و از مهرماه ۱۳۸۲ تا

۱۳۸۶ ماهنامه)

• رییس مرکز حافظ پژوهی، شیراز، ۱۳۷۵ تا ۱۳۸۶

• رییس کتابخانه دستغیب، شیراز، ۱۳۶۹ تا ۱۳۷۵

• برگزاری بیش از ده جلسه کارگاه نگارش خلاق در موسسات

■ آمریکا:

• استاد مدعو درس عملی، دانشگاه تافتس، پاییز ۱۳۹۴ تا زمستان ۱۳۹۶

• استاد مدعو دانشگاه براون، تدریس درس حذف و نوآوری در ادبیات مدرن فارسی و

موج نو در سینمای ایران (۱۳۹۰ تا ۱۳۹۲)

■ آلمان:

• موسسه دهخدا، کارگاه نگارش خلاق، برلین، ۱۳۹۳

افتخارات و جوایز کسب شده

• منتقد برتر در جشنواره مطبوعات، تهران، ۱۳۷۳

• لوح زرین برای بهترین داستان تخیلی در بیست سال گذشته در ایران، ۱۳۷۷

• جایزه مهرگان برای بهترین داستان کودکان، ۱۳۸۳

جایزه «سانسور یک داستان عاشقانه ایرانی» برای:

• بهترین آغاز داستان تخیلی در ۱۳۸۸، NPR

• یکی از ده کتاب محبوب سال ۱۳۸۸، در نیویورکر

• بهترین کتاب سال در ۱۳۸۸: در کورنر دلیلی سان
• جایزه ادبی آن در ۱۳۸۹ (نسخه یونانی)، گریس، ۱۳۹۰

انتشارات

■ داستان:

- ماه پیشانی، بروکلین، نیویورک، ۱۳۹۷.
- سانسور یک داستان عاشقانه ایرانی، نیویورک، ۱۳۸۸، انگلستان، کاناها و به یازده زبان دیگر.
- هزار و یک سال (کتاب کودکان)، انتشارات آفرینگان، تهران، ۱۳۸۲، چاپ سوم: ۱۳۹۶.
- آبی ماواری بحار، انتشارات نشر مرکز، تهران، ۱۳۸۲، چاپ هفتم: ۱۳۹۵.
- شرق بنفشه، انتشارات نشر مرکز، تهران، ۱۳۷۸، چاپ چهاردهم: ۱۳۹۶.
- دل دلدادگی، انتشارات زریاب، تهران ۱۳۷۷، چاپ دوم: ۱۳۷۹.
- راز (کتاب کودکان)، انتشارات سروش، تهران، ۱۳۷۶، چاپ دوم: ۱۳۷۹.
- ماه نیمروز، نشر مرکز، تهران، ۱۳۷۶، چاپ هشتم: ۱۳۹۶.
- مومیا و عسل، انتشارات نیلوفر، تهران، ۱۳۷۶، چاپ سوم: ۱۳۹۷.
- هشتمین روز زمین، انتشارات نیلوفر، تهران، ۱۳۷۱.
- سایه‌های غار، انتشارات نوید، شیراز، ۱۳۶۷، چاپ دوم انتشارات همراه، تهران، ۱۳۸۰.

■ غیر داستانی:

- کتاب ارواح شهرزاد (سازدها، شکردها و فرم‌های داستان نو)، تهران، ۱۳۸۳، چاپ پنجم، ۱۳۹۵.
- هفت گفتگو: هوشنگ گلشیری، شهریار مندنی‌پور، ابوتراب خسروی، سیمین دانشور، منصوراوجی، عمران صلاحی، محمود خوافی / به کوشش رسول آبادیان، تهران: کویر، چاپ اول، ۱۳۷۹.

■ مقالات:

۱. «... به این مشت‌خاک که تن مرا می‌پوشاند رشک مبر!»: روایت یک نویسنده از سد سیوند»، اعتماد، ۵ اردیبهشت ۱۳۸۶، ص ۲۰.
۲. «...» ماهنامه عصر پنجشنبه، شماره ۵۲، آذر ۱۳۸۱، ص ۶.
۳. «آرامش در غیاب دیگران»، ماهنامه عصر پنجشنبه، شماره ۹۰، مهر و آبان ۱۳۸۴، ص ۳.
۴. «آشنایی با داستان نو»، همشهری، ۵ خرداد ۱۳۷۶، ص ۱۰؛ ۱۱ خرداد ۱۳۷۶، ص ۱۰.
۵. «آواز بر تل برج بابل، بحثی پیرامون لحن و نثر در داستان»، آدینه‌ها ش ۱۳۲ و ۱۳۳، ۱ مهر ۱۳۷۷، ص ۷۵-۷۰.

۶. «ادبیات ایران با سینما و دستاوردهای آن بیگانه است: شهریار مندنی‌پور داستان‌نویس در گفتگویی اعلام کرد»، اطلاعات، ۲۶ فروردین ۱۳۸۳، ص ۵ ضمیمه.
۷. «۵ پرسش، ۵ پاسخ: گفتگو با نگار اسکندرفر»، ناه، شماره ۳۲، آذر و دی ۱۳۸۱، ص ۸.
۸. «ادبیات کودک در ایران کلیشه‌ای است»، ابرار، ۱۱ مرداد ۱۳۷۹، ص ۸.
۹. «ادبیات کودک در ایران مستعمل و کلیشه‌ای است»، ابرار، ۵ مهر ۱۳۷۹، ص ۸.
۱۰. «از آرمان‌گرایی به عینی‌گرایی»، اعتماد، ۱۷ خرداد ۱۳۸۴، ص ۹.
۱۱. «با طلسم»، همشهری، ۱۳ خرداد ۱۳۸۱، ص ۲۴.
۱۲. «بدرود شهرزاد بدرود!»، ماهنامه عصر پنجشنبه، شماره ۴۲، فروردین ۱۳۸۱، ص ۱۹.
۱۳. «بوریس پاسترناک؛ زارا هوشمند»، ماهنامه عصر پنجشنبه، شماره ۹۴، بهمن و اسفند ۱۳۸۴، ص ۲۷-۳۲.
۱۴. «به زیبایی به کوتاهی مثل آه!»، کلک، دی و بهمن ۱۳۸۱، شماره ۱۳۶، ص ۲۷-۳۰.
۱۵. «پارسی مادر»، ماهنامه عصر پنجشنبه، شماره ۸۲، آبان و آذر ۱۳۸۳، ص ۹۰.
۱۶. «پیاده‌گرد خانه پدری»، کارنامه، ش ۲۴، آذر ۱۳۸۰، ص ۵۵-۶۱.
۱۷. «تنها در رویاها که کلمه‌هایش می‌بینند»، ماهنامه عصر پنجشنبه، شماره ۸۰، شهریور و مهر ۱۳۸۳، ص ۴۰.
۱۸. «تنهایی ادبیات»، بهار، ۱۶ تیر ۱۳۷۹، ص ۱۵.
۱۹. «جاکلیدی و در برایمان گفته‌اند»، نشریه یک هفتم، شماره ۳۱، اردیبهشت ۱۳۸۲، ص ۲۶.
۲۰. «جهان خاموش و کساد ادبیات کودکان ما»، اعتماد، ۹ تیر ۱۳۸۴، ص ۱۰.
۲۱. «حزن پنهان بعضی‌ها...»، سروش ۱، زمستان ۱۳۷۳، ص ۱۸-۲۱.
۲۲. «خجسته باد زخم خنده باهار»، ماهنامه عصر پنجشنبه، شماره ۸۴، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۴، ص ۱.
۲۳. «داستان تکراری نویسنده‌های دنیا»، توسعه، ۱۸ اردیبهشت ۱۳۸۲، ص ۱۲.
۲۴. «داستان، تازه دارد نقش خودش را پیدا می‌کند»، همشهری، ۲۶ تیر ۱۳۷۴، ص ۱۰.
۲۵. «در فاصله جست‌ها»، همشهری، ۱۳ آبان ۱۳۸۱، ص ۱۶.
۲۶. «در کنار رودخانه تپی»، ماهنامه عصر پنجشنبه، شماره ۸۲، آبان و آذر ۱۳۸۳، ص ۸۸.
۲۷. «درباره داستان نو»، همشهری، ۱ اردیبهشت ۱۳۷۶، ص ۱۰؛ ۸ اردیبهشت ۱۳۷۶، ص ۱۰؛ ۱۵ اردیبهشت ۱۳۷۶، ص ۱۰؛ ۲۲ اردیبهشت ۱۳۷۶، ص ۱۰؛ ۲۹ اردیبهشت ۱۳۷۶، ص ۱۰.
۲۸. «دستور فارسی مرگ»، کارنامه، آذر ۱۳۷۹، شماره ۱۴، ص ۴-۱۷.
۲۹. «دشت‌های استخوان»، ماهنامه عصر پنجشنبه، شماره ۶۹، آبان ۱۳۸۲، ص ۲۴.

۳۰. «راز دانه افرا»، آدینه، ش ۱۳۶، بهمن ۱۳۷۷، ص ۷۷-۷۶.
۳۱. «رفتق و جهانی شدن: داستان‌نویسی این سال‌های شهریار مندنی‌پور: گفتگو با شهریار مندنی‌پور»، آرش آذرپناه، مد و مه، ۲۲ خرداد ۱۳۹۷.
۳۲. «ریموند کارور، آمیزه چخوف و همینگوی: مصاحبه با شهریار مندنی‌پور، امیرعلی نجومیان، مصطفی مستور»، کتاب ماه ادبیات، شماره ۷۳، آبان ۱۳۸۲، ص ۴.
۳۳. «سانسور ستیزی‌های حافظ»، حافظ پژوهی: دفتر هفتم، به کوشش جلیل سازگارنژاد، شیراز: مرکز حافظ‌شناسی، ۱۳۸۳، ص ۱۸۸-۲۱۷.
۳۴. «سانسورستیزی و سانسورزدایی‌های حافظ»، شرق، ۱۶ آذر ۱۳۸۲، ص ۱۲؛ ۱۸ آذر ۱۳۸۲، ص ۱۲.
۳۵. «سبب‌های جداسری مردم از هنر»، گله‌وا، تابستان ۱۳۷۳، ص ۲۵-۱۹، ۸۱.
۳۶. «سپیده‌دمان شهرزاد»، تکاپو، ش ۱۱، تیر، مرداد ۱۳۷۳، ص ۲۲-۲۴.
۳۷. «سرمقاله»، ماهنامه عصر پنجشنبه، شماره ۵۴، بهمن ۱۳۸۱، ص ۴.
۳۸. «سلاخی شفاهی نوشداروی مکتوب»، ماهنامه عصر پنجشنبه، شماره ۶۸، مهر ۱۳۸۲، ص ۶۵.
۳۹. «سووشون، مادام بوواری رمان فارسی‌ست: گفتگو با شهریار مندنی‌پور»، علیرضا اکبری، سینما و ادبیات، تابستان ۱۳۹۲، شماره ۳۷، ص ۲۰۱-۲۰۰.
۴۰. «شهرزادان بی‌شهریار»، همشهری، ۲۵ فروردین ۱۳۷۶، ص ۱۰.
۴۱. «شهرزادکشی»، کارنامه، ش ۱۹، خرداد ۱۳۸۰، ص ۴۸-۴۰.
۴۲. «شهریار مندنی‌پور: هر جا زخم بخوریم به دانشور پناه می‌بریم»، آفتاب یزد، ۹ اردیبهشت ۱۳۸۳، ص ۶.
۴۳. «شهریار مندنی‌پور: هزار و یک سال روایت آرزوهایی است که به آنها نرسیده‌ایم»، آفتاب یزد، ۲۷ مهر ۱۳۸۳، ص ۱۲.
۴۴. «فراموشی نام دیگر مرگ است»، همشهری، ۷ مهر ۱۳۷۶، ص ۱۰.
۴۵. «فصل‌های برزخ: گفتگو با شهریار مندنی‌پور»، [مصاحبه‌کننده] مریم منصوری، ضمیمه اعتماد، ش ۲۰۶۴، ۷ مهر ۱۳۸۸، ص ۱ و ۱۰.
۴۶. «کردار تبدیل جهان به کلمه: گفتگو با شهریار مندنی‌پور»، لادن نیکنام، سینما و ادبیات، سال هفتم، شماره ۲۸، بهار ۱۳۹۰، ص ۱۰۴-۱۰۲.
۴۷. «گلشیری خرقة‌ای نداشت: گفتگو با شهریار مندنی‌پور داستان‌نویس»، فرشاد شیرزادی، توسعه، ۲۶ بهمن ۱۳۸۳، ص ۱۲.
۴۸. «گفتگو با شهریار مندنی‌پور»، مهدی یزدانی‌خرم، شرق، ۴ آبان ۱۳۸۳.

- ص ۱۷؛ ۵ آبان ۱۳۸۳، ص ۱۷؛ ۷ آبان ۱۳۸۳، ص ۱۷.
۴۹. «لیلای بی‌محمل»، دنیای تصویر، ش ۵۱ و ۵۲، آذر و دی ۱۳۷۶، ص ۵۲-۵۳.
۵۰. «جنس و نوع اندیشه نویسنده می‌تواند مینی‌مال یا ماکسی‌مال باشد»، اطلاعات، ۲۸ مرداد ۱۳۸۳، ص ۵، ضمیمه.
۵۱. «نامه بر آون»، ماهنامه عصر پنجشنبه، شماره ۹۴، بهمن و اسفند ۱۳۸۴، ص ۳.
۵۲. «نامه براون»، ماهنامه عصر پنجشنبه، شماره ۹۶، فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۵، ص ۷۶.
۵۳. «نفرین تیراژ دوهزاری»، همشهری، ۲۸ مهر ۱۳۷۶، ص ۱۰.
۵۴. «نقد و تحلیل جزیره سرگردانی و ساربان سرگردان»، همشهری، ۱۸ آبان ۱۳۸۱، ص ۲۴؛ ۲۰ آبان ۱۳۸۱، ص ۱۶.
۵۵. «فی‌دانستم با فکرایم چه کنم»، گفتگوی شهریار مندنی‌پور و دبیرا وودکاک با علی حسینی داستان‌نویس، اعتماد ملی، ۱۱ آذر ۱۳۸۶، ص ۸۹.
۵۶. «هنوز نوشتن نجاتم می‌دهد: گفتگو با شهریار مندنی‌پور»، مهدی یزدانی خرم، شرق، ۴ آبان ۱۳۸۳.
۵۷. «یادداشتی بر...»، ماهنامه عصر پنجشنبه، شماره ۶۴، مرداد ۱۳۸۲، ص ۹۰.

■ مقالات انگلیسی:

1. "Le jour ou le printemps iranien refleurira," Le Temp, Switzerland, April 2011.
2. "Das Kapital," Bound to Last (a collection of essays,) Da Capo Press, 2010.
3. "In Iran Today, Generation Must Speak to Generation," Guardian, Friday 3 July 2009.
4. "The Life of a Word," PEN America: A Journal for Writers and Readers /8 Making Histories, New York, 2008.

ترجمه داستان‌های کوتاه

- الف. به زبان انگلیسی:
- «سایه‌های غار» انتشارات اگنی، ۱۳۹۷.
 - «اگر تابوت نداشته باشد»، مجله کانسیکونس، مجله‌ای بین‌المللی در زمینه فرهنگ جنگ، ۱۳۹۶.

• «مومیا و غسل»، انتشار در حرف‌های بدون مرز، نوامبر ۱۳۸۹.
• «اگر فاخته را نکشته باشی»، فصلنامه مطالعاتی ویرجینیا، جلد ۸۶، شماره سوم، ویرجینیا، تابستان ۱۳۸۹.

• «هفت ناخدا»، مجله کنیون، گامبیر، اوهایو، تابستان ۱۳۸۸.
• «رنگ آتش نیمروزی»، جنگ‌های سهراب، انتشارات مزدا، کوستا مسا، ۱۳۸۷.
• «فصل‌های برزخ»، مجله مطالعات ادبی، جلد ۵۱، شماره یک، نیویورک، پاییز ۱۳۸۶.
• «بشکن دندان سنگی را»، در مجله روزگار غریبی است نازنین، گلچین آثار ادبی ایران معاصر توسط پن.

• «ادبیات»، ویراستار ناهید مظفری، احمد کریمی‌حکاک، نیویورک، انتشارات آرکید، ۱۳۸۴.

■ ب. به زبان لهستانی:

• «شام سرو و آتش، ورشو، ۱۳۸۲».
■ ج. به زبان فرانسوی:

• «تن تنهایی (باغ‌های تنهایی)»، از هزار و یک شب، دانشکده نشر کتاب، آرتم، فیارد، پاریس، ۱۳۷۹.

■ د. به زبان آلمانی:

• «ترک رویا»، برلین و بیروت، گلچین آثار ادبی، ورلک، مونیخ، ۱۳۸۶.
• «ادبیات معاصر ایران»، توسط خانه فرهنگ جهانی، برلین، ۱۳۷۹.

■ ه. به زبان دانمارکی:

• «ادبیات»، مجله نقد ادبی خاورمیانه، کپنهاگ، ۱۳۷۷.

■ و: ترجمه برخی آثار به زبان‌های عربی، ترکی و کردی.

گزیده‌ای از خوانش‌ها، گفتگوها، همایش‌ها، سخنرانی‌ها و میزگردها

■ آلمان:

• خوانش در هایدلبرگ، ۱۳۹۳.
• خوانش و گفتگو در اسن و کولونی، ۱۳۹۳.
• خوانش در موسسه تحصیلات پیشرفته، برلین (کالج ویسنشافت برلین)، ۱۳۹۲.

- خوانش و گفتگو در سالن نمایش دوچز، برلین، ۱۳۹۳.
- سخنرانی و خوانش داستان به زبان‌های فارسی و آلمانی در پنج شهر مختلف، در برنامه «ادبیات معاصر ایران» ۱۳۷۹.
- انگلستان:
 - سخنرانی: موسسه شرق‌شناسی دانشگاه آکسفورد، ۱۳۹۱.
- اسپانیا:
 - گفتگوی پیرامون معرفی «رمان سانسور یک داستان عاشقانه ایرانی»، ۱۳۸۹.
- هلند:
 - میزگردی به مناسبت جشن انتشار رمان سانسور یک داستان عاشقانه ایرانی، ویتراشتن، جشنواره بین‌المللی ادبی، لاهه، ۱۳۸۹.
- ایتالیا:
 - خوانشی به مناسبت جشن انتشار رمان سانسور یک داستان عاشقانه ایرانی، میلان، ۱۳۸۸.
- آمریکا:
 - خوانش در نیویورک، بوستون، واترتاون، ۱۳۹۷.
 - گفتگوی در کالج بوستون، «زخم سرد سانسور» ۱۳۹۶.
 - تدریس دانشجویان مقطع ارشد، دانشکده جامع میدلسکس، ۱۳۹۵.
 - کارگاه نگارش خلاق: آسکولد ملنیکزیوک، اوماس، بوستون، ۱۳۹۳.
 - گفتگوی نویسنده با دانشجویان درس نگارش دانشکده هاروارد، تحت عنوان «صدای قدرت»، از بهار ۱۳۸۷ تا کنون.
 - خوانش، شرکت در میزگرد و گفتگو در دانشگاه براون، ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲.
 - گفتگو در دانشگاه استنفورد، ۱۳۹۲.
 - خوانش و شرکت در میزگرد، جشنواره ادبی دانشگاه براون، با عنوان «گناه هنر» (خاورمیانه و آزادی)، ۱۳۹۱.
 - سخنرانی با عنوان «ترجمه ادبی، مجموعه سخنرانی‌های دانشگاه بوستون، دانشکده زبان‌های نوین و ادبیات تطبیقی و دانشکده علم و هنر، ۱۳۹۰.

- خوانش، شهر اسایلم، پیتزبرگ، ۱۳۸۹.
- شرکت در میزگردی با عنوان «به سوی فرهنگ آزادی‌های مدنی، حقوق بشر و دموکراسی در ایران» (همایش بین‌المللی)، دانشگاه مرلند، ۱۳۸۹.
- گفتگو «میزگرد حقوق بشر در ایران در موسسه فناوری ماساچوست MIT» (با همکاری گروه عفو بین‌الملل بلمونت و واترتاون و اتحادیه ایرانیان ساکن بوستون)، ۱۳۸۹.
- گفتگو و شرکت در کلاس‌های دانشگاه مرلند، ۱۳۸۹.
- ارایه مقاله «مجله زنده: رویداد ادبی جهانی»، دانشگاه هاروارد (فوزه هنر هاوارد، سالن آمفی‌تئاتر ساکلر)، ۱۳۸۹.
- شرکت در میزگرد و خوانش «زنان بدون مردان: ایران زیر ذره‌بین شیرین نشاط و سخنان چهار داستان‌نویس بنام ایرانی»، دانشگاه براون، ۱۳۸۹.
- بحث میزگرد: «به بیان دیگر و در سرزمین‌های دیگر: گروه بین‌المللی نویسندگان درباره خانه، زبان و جنگ»، کتابخانه لامونت، دانشگاه هاوارد، ۱۳۸۸.
- بحث میزگرد: زندان، ادبیات و سیاست فرهنگی در خاورمیانه، دانشگاه نیویورک، ۱۳۸۸.
- سخنرانی: «نوشتن رمانی ایرانی در آمریکا»، دانشگاه استنفورد، ۱۳۸۸.
- بحث میزگرد: مرکز آمریکایی پن، جشنواره صداها، جهانی پن، نیویورک، ۱۳۸۶.
- خوانش و بحث میزگرد: دانشگاه مرلند، مرکز مطالعات زبان فارسی (CPS) مرلند، ۱۳۸۶.
- سخنرانی و خوانش: «چگونه نویسنده ایرانی شدم»، دانشگاه هاوارد، دانشکده ادبیات و ادبیات تطبیقی، ۱۳۸۷.
- خوانش و گفتگو: «ریشه‌های سانسور در فرهنگ ایرانی»، دانشگاه کالیفرنیا در برکلی، ۱۳۸۶.
- سخنرانی: «رسم سانسور در ادبیات ایرانی»، دانشگاه MIT، بوستون، ۱۳۸۵.
- خوانش و بحث میزگرد: دانشگاه براون، روزگار غربی است، نازنین (احمد شاملو)، جشنواره ادبی آزادی قلم، پرویدنس، ۱۳۸۵.
- گفتگو، جلسه پرسش و پاسخ، شرکت در کلاس‌ها، دانشگاه استنفورد، ۱۳۸۵.
- سخنرانی: «سانسور و ادبیات معاصر ایران»، دانشگاه کالیفرنیا در لس‌آنجلس، موسسه بین‌الملل، ۱۳۸۵.
- مهمان پن، مرکز آمریکایی پن، نیویورک، ۱۳۷۸.
- شرکت در برنامه درسی ادبیات ایرانی و وضعیت بیان ادبی در ایران معاصر.
- سخنرانی درباره ادبیات ایرانی، دانشگاه کلمبیا، نیویورک، ۱۳۷۸.
- سخنرانی درباره نسل جدید نویسندگان ایرانی، انجمن آسیا، نیویورک، ۱۳۷۸.

■ فرانسه:

• سخنرانی درباره ساختار نثر داستان مدرن ایرانی، تئاتر اودیون، جشنواره ادبیات و موسیقی معاصر ایران، پاریس، ۱۳۷۹.

■ نروژ:

• جشنواره بین‌المللی ادبیات و آزادی بیان، استاوانگر نروژ، ۱۳۸۰.
• شرکت‌کننده و سخنران در جشنواره سالانه ادبیات و آزادی شبکه Kapital-01.
• شرکت‌کننده در میزگردی با نویسندگان نروژی: مرکز نویسندگی PEN، اوسلو، ۱۳۸۰.
• سخنرانی در مورد داستان‌های مدرن ایرانی، «چهره دوگانه سنت و مدرنیته»، مرکز ایرانیان، اوسلو، ۱۳۸۰.

■ سوئیس:

• جشنواره سالانه سولتوم، داستان‌خوانی و شرکت در میزگرد، ۱۳۸۱.
• داستان‌خوانی در چهار شهر.